

VÉRTES - GERECSÉ

Vidékfejlesztési Közösség

2010. április - II. évf. 4. szám

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

HÍRLEVÉL

IKSZT nyertesek

Április 6-i dátummal döntött az ÚMVP Irányító Hatóság az IKSZT-pályázat eredményeiről, ezáltal összesen 25,4 milliárd forint uniós támogatás segítségével közel 600 kistelepülés lehet gazdagabb az ott élők számára kulcsfontosságú közösségi és szolgáltató térrel. Az egyes pályázók - akik egy címbirtokosi pályázaton már sikerrel helyt álltak - különféle, a helyi igényeket leginkább kielégítő funkciókat terveztek be az általában felújítandó épületek falai közé.

A forrás lehetővé teszi az épületek rekonstrukcióján, bővítésén túl a szükséges eszközök beszerzését, valamint három éven keresztül hozzájárulhat a működtetési költségekhez is. A várakozások szerint a nyertes falvak lakói ezentúl számos olyan szolgáltatáshoz juthatnak hozzá helyben, amelyekhez eddig utazniuk kellett, emellett pedig lendületet kaphatnak az eddig infrastrukturális hiányosságok miatt megakadt, vagy dögögve haladó közösségfejlesztési folyamatok.

A Vértess-Gerecse Közösség területéről a következő települések részesültek beruházási támogatásban:

- Háló Zámoly Fejlődéséért Egyesület – Zámoly
- Baj Község Önkormányzata – Baj
- Dad Község Önkormányzata – Dad
- Gyermely Község Önkormányzata – Gyermely
- Kocs Község Önkormányzata – Kocs
- Környe Község Önkormányzata – Környe
- Naszály Község Önkormányzata – Naszály
- Tardos Község Önkormányzata – Tardos
- Vértessboglár Község Önkormányzata – Vértessboglár

Baj, Bodmér, Bokod, Csákberény, Csákvár, Csókakő, Dad, Dunaalmás, Dunaszentmiklós, Gánt, Gyermely, Héreg, Kecskéd, Kocs, Kömlőd, Környe, Magyaralmás, Naszály, Neszmély, Pátka, Pusztavám, Sárkeresztes, Söréd, Szákszend, Szár, Szárliget, Szomód, Szomor, Tardos, Tarján, Újbarok, Várgesztes, Vértessboglár, Vértessomló, Vértestolna, Vértesszőlős, Zámoly

Játszótér átadás Kocson

2010. április 14-én került sor Kocson annak a játszótérnek az ünnepélyes átadására, melyet az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program támogatt. A községben működő Gyermekmosoly Alapítvány volt a pályázó, aki közel 4 800 000 Ft-os támogatást nyert ennek a szép új játszótérnek a megépítésére. Az ünnepélyes átadáson jelen volt a község polgármestere, Tata Város polgármestere és nem utolsó sorban a Vértess-Gerecse Közösség elnöke, Schunder Tibor is. A megjelentek rövid köszöntőbeszédje után a helyi galambászok is kedveskedtek a gyerekeknek és a nézőközönségnek, közel 100 galambot engedtek el az új játszótér tiszteletére.

Mi legyen a jövő mezőgazdasága? KAP reform

Dacian Cioloş, az Európai Bizottságnak a mezőgazdaságért és a vidékfejlesztésért felelős tagja máától nyilvános vitát indít a közös agrárpolitika (KAP) jövőjéről az Európai Unióban. Létrehozása óta a KAP-ot mindig úgy alakították, hogy eleget tudjon tenni a kor kihívásainak. Az utóbbi években jelentős reformokra került sor, különösen 2003-ban, valamint a KAP 2008-as állapotfelmérése alkalmával, az ágazat korszerűsítése és piacorientáltabbá tétele érdekében. Az Európa 2020 stratégia új perspektívát nyit. Ebben az összefüggésben a KAP fokozottabban járulhat hozzá az intelligens, fenntartható és befogadó fejlődéshez, és ezáltal jobban meg tud felelni azoknak az új – elsősorban gazdasági, szociális, környezeti, éghajlat-változási és technológiai természetű – kihívásoknak, amelyekkel társadalmunk szembenézni kényszerül. A KAP-nak ezenkívül jobban figyelembe kell vennie a huszonhét uniós tagállam mezőgazdaságában rejlő sokszínűséget és gazdagságot is. A most kezdődő vita az Európa 2020 stratégia révén megnyíló új perspektíva keretében a KAP által teljesítendő jövőbeli célokra fog összpontosítani. A megvalósítás eszközeivel kapcsolatos megbeszélésekre később kerül sor.

„A közös agrárpolitika nem csak a szakemberekre tartozik. Ehhez a szakpolitikához minden európainak köze van. Meg kell hallgatni az európai polgárok véleményét. Időt kell szánni valamennyi társadalmi szereplő ötleteinek és elvárásainak begyűjtésére – mondta Dacian Cioloş. – Válaszokat, észrevételeket várok a termelőktől, továbbá mindazon szervezetektől, amelyek a környezet, a fogyasztók és az állatjólét védelmében lépnek fel. Minél szélesebb körű vitára van szükség. Az élelmiszerügy, a területgazdálkodás és a környezetvédelem révén ez a politika a társadalom egészségének ügyét szolgálja. Természetes tehát, hogy az állampolgárok jogot és időt kapjanak a hozzászólásra” – tette hozzá a biztos.

A Bizottság az év végén közleményt fog kibocsátani a KAP

2013 utáni jövőjéről. Mielőtt azonban előterjesztené az első politikai iránymutatásokat e stratégiai ágazatot illetően, Dacian Cioloş európai biztos – a döntéshozatali folyamatot megelőző munka megalapozására – nyilvános vitát indít a közös agrárpolitika jövőjéről, célkitűzéseiről, alapelveiről és az Európa 2020 stratégiához való hozzájárulásáról.

Dacian Cioloş bejelentette, hogy a nyilvános vita hozzászólásainak fogadására internetes oldal (<http://ec.europa.eu/agriculture/cap-debate>) nyílik, amely 2010 júniusáig áll a közönség rendelkezésére. A hozzászólások összefoglalójának elkészítése egy független szervezet feladata lesz. Ezután a Bizottság 2010 júniusában összefoglaló konferenciát szervez a nyilvános vitáról. A Bizottság arra számít, hogy ebből az összefoglalóból vezérgondolatokat szűrhet le azon közleményéhez, amelyet 2010 végén tervez közzétenni a KAP 2013 utáni jövőjéről.

Azon túlmenően, hogy a KAP milyen hozzájárulást tud nyújtani az Európa 2020 stratégia fejlesztéséhez, a nyilvános vita a következő négy kérdés köré szerveződik:

- Miért van szükség közös európai agrárpolitikára?

- Milyen szerepet szán a társadalom a maga teljes sokszínűségében megnyilvánuló mezőgazdaságnak?

- Miért érdemes megreformálni a KAP-ot, és az miképpen tehet eleget a társadalom elvárásainak?

- Miből álljon a jövő közös agrárpolitikájának eszköztára?

Az Európai Parlament mezőgazdasági bizottsága (COMAGRI) előtt tartott beszédében Dacian Cioloş biztos az említett fő témakörökön túlmenően részletesebb kérdéseket is felvetett olyan problémák kapcsán, mint Európa és a világ élelmiszerellátása, a vidéki térségek foglalkoztatottsága, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, az éghajlatváltozás, az áringadozások, a támogatások közérthetősége, az élelmiszerlánc kiegyensúlyozottsága és az európai mezőgazdaság versenyhelyzete.

Tájékoztató fórum a kifizetési kérelmekről (Tata, Csókakő)

2010. április 20-án tartott tájékoztató fórumot a Tatai HVI irodavezetője és a Vértes-Gerecse Község munkaszervezete, melynek témája a most aktuális kifizetési kérelem beadása és annak formai követelményei. A tájékoztatón jelen voltak azok a kedvezményezettek, akik az ÚMVP III. tengely első körében nyertes pályázók voltak. Legtöbbjük már elkezdte vagy már be is fejezte a beruházást, így lehetősége lesz kifizetési kérelmet benyújtania április 30-ig. Ezzel kapcsolatban az MVH honlapján megjelent a 46/2010. MVH Közlemény, mely tartalmazza a kifizetési kérelem

tudnivalóit és a formanyomtatványokat, valamint az egyéb csatolandó mellékleteket.

A tájékoztatón több kulcsfontosságú szempont is elhangzott, mely azoknak is hasznos lehet, akik majd a következő beadási időszakban fognak kifizetésre benyújtani kérelmet. Pontokban felsorolva az elhangzottak:

- *műszaki ellenőr alkalmazása minden esetben*

- *játszóterek minősítése*

- *építési napló vezetése, amiben fel kell tüntetni az ÉNGY szerinti azonosítókat is*

- *amennyiben nem az ÉNGY szerint*

számolnak el, 2 árajánlat becsatolása szükséges

- *számlákra kötelező rájegyzések (regisztrációs szám, iratazonosító, kiadási tételazonosító, támogatás elszámolására benyújtásra került szöveg)*

- *számlához kifizetés igazolása (bankszámla kivonat, kiadási pénztárbizonylat)*

- *tábla kihelyezése (kötelező szöveg és logo)*

- *szerződések, teljesítés igazolás*

A kifizetési kérelmek összeállításában segítséget nyújt a Vértes-Gerecse Község munkaszervezete a már ismert elérhetőségeken.

Gerecse 50 teljesítménytúra

Ha április harmadik szombatja, akkor Gerecse 50 teljesítménytúra, ha esik, ha fúj, és ez így megy már 29 éve! Pedig idén szombat előtt hétfőtől négy napon át esett az eső. Igaz, soha nem maradt el a túra korábban, még ha rosszabb is volt az időjárás. Hogy idén hogyan zajlott a rendezvény, arról Horváth Zoltán főrendező tájékoztatót.

Most nem jártak jól a kevésbé optimisták, de úgy is fogalmazhatunk, azok, akik hittek az időjárás kegyességében és a járható útban, azok szép élménnyel lettek gazdagabbak. Nem voltak kevesen: szám szerint 3 859-en indultak a Gerecse három túráján: 50 km-en 1948-an, 20 km-en 1374-en, 10 km-en 537-en. A főrendező, a Komárom-Esztergom Megyei Természetbarát Szövetség, a társrendező Tatabányai Szabadidősport Szövetség és a segítők a Vulkán SE és a Volán SE minden szempontból maximálisan igyekeztek a feltételeket biztosítani.

Az eredmény kiválóra sikeredett. Az ország több mint 90 településéről jöttek a túrázók: Hódmezővásárhelyről, Kecskemétről, Celldömölkéről, Szombathelyről, Székesfe-

hévről, Győrből, Sopronból, Zebegényből, Szolnokról és még számtalan helyről, a legtöbben Budapestről. De érkezett egy emeletes busz is Ausztriából 50 fővel, amely sok helyről gyűjtötte össze utasait, volt például kubai, japán, német résztvevő is köztük, de sokan jöttek Szlovákiából is. Az elsősegélynyújtók (IFELORE) 16 fővel óriási munkát végeztek a kritikus helyeken, 55 esetük volt, 54-szer sikerrel nyújtottak segítséget, míg egy esetben kellett intézkedniük, melyet szintén gyorsan megtettek.

A Gerecse 3 túrája része volt a Carthographia Kupának és a Dunántúli Kupának is, azaz sokan az IVV pecsét mellett további 2 igazolást is kaphattak a teljesítésért. A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat és az FHB által támogatott országos hírű túrák mellett sportnap is volt a Jubileum Parkban, melynek a gyerekek örülhettek a legjobban, hiszen egész nap játszhattak és sok-sok ajándékot nyerhettek. A 29 év alatt 46 971-en

indultak az 50 km-en és 43 680-an sikeresen teljesítették is. A nemzetközi és országos hírű Gerecse túrák sikerének sok összetevője, oka van: kedvező természeti viszonyok, teljesíthetőség, a jó megközelíthetőség, ez az ország első 50 km-es túrája, évenként változó jelvény-, illetve kítűzőrendszer, a 10 + 1 állomáson és a rajt-célban száz rendező csupaszív ember tevékenysége.

Mindenkit szeretettel várnak jövőre is a szervezők 2011 áprilisának harmadik szombatján a XXX .Gerecse 50 / 20 és 10/ teljesítménytúrán! *forrás: www.tata.hu*

Szent György napi gulyakihajtás

Áldott a Szent György, átkozott a Szent Mihály!- köszöntötték egymást április második felében a jószág kihajtására készülő pásztoremberek, annak tudatában, hogy amíg a sárkányölő György vitéz jeles névünnepe az igazi meleg idő évadjának nyitányát, a szeptember végi Mihály arkangyal napja ennek a végét jelöli.

Ez a nap Magyarországon az állatok tavaszi legelőre hajtásának napja, ekkor álltak újra munkába a gulyások, juhászok, kanászok. Számos hiedelem élt, melyekkel ezen a napon az állatok termékenységére, egészségére igyekeztek jótékonyan hatni. A döntően állattartásból élő népek életében kiemelt jelentőséget

tulajdonítottak ennek a napnak, hiszen az állatok megóvása a betegségektől, a járványoktól, a rontó szellemektől rendkívül fontos volt az egyén és a közösség boldogulása szempontjából. A Pro Vértes Nonprofit Zrt. a természeti értékek védelme mellett kiemelt jelentőséget tulajdonít a kultúrtörténeti emlékek, néprajzi értékek, népszokások és néphagyományok megőrzésének. Ennek keretében 2010. április 23-án második alkalommal rendezte meg az ünnepélyes Szent György-napi gulyakihajtást, ahol megcsodálhatták, amint a közel 600 főt számláló szürke marha gulya elhagyva a téli szálláshelyét birtokba veszi a Zámolyi-medence friss tavaszi gypét. *forrás: www.provertes.hu*

Fazekasmesterek találkoztak Naszályon

Első ízben invitált Komárom- Esztergom megyébe az ország különböző tájairól fazekasmestereket Molnárné Tamás Anetta - hagyományteremtésképpen. Az április 17-18-iki hétvégén még nem uralkodott az a sokadalmi hangulat, mint amit ilyesféle országos vásártól és bemutatótól váránk, de valahol el kell kezdeni!

A tatabányai születésű, Tatán élő Molnárné Tamás Anetta fazekas népi iparművész, a Népművészet Ifjú Mestere nem mellesleg a Fejér Megyei Népművészeti Egyesület elnöke is, s ebbéli elkötelezettségében úgy gondolta, tradícióteremtésbe fog! A felújított naszályi művelődési házba tucatnyi fazekas érkezett, szebbnél szebb kézműves termékeiket hozták magukkal, remélhetőleg jó hírért viszik a látogatók a biztató kezdetnek.

A kézi készítésű tárgyak azokat az embereket is elvarázsolják, akik csupa modern tömegtermékkel veszik körül magukat. A rohanó élet és a praktikus szempontok így diktálják, ám bár a szépség sem elhanyagolandó kívánság. A naszályi kultúrházban a magyar fazekasság jeles utódai mutatták be legszebb portékáikat két napon át. Völner Pál megyei közgyűlési elnök fővédnökként nyitotta meg a rendezvényt, amelyet az óvodások, iskolások szereplése tett vidámabbá. A mostani kis Magyarország észak-dunántúli részén a Fejér megyei Csákvár és a Komárom- Esztergom megyei Tata voltak nevezetes fazekasközpontok, messzibb tájakra eljutottak e két hely népi kerámiai. Kövesdi Mónika művé-

szettörténész, a tatai Kuny Domokos Múzeum munkatársa izgalmas és érdekes előadást tartott a tatai fazekasokról, s a tatai fajanszgyártás előzményeiről. 1900-ban Tatán 96 fazekas pörgette korongját, de 1955-re egyedül Csizsár József készítette a hagyományos tatai ornamentikájú edényeket. Fia mostanság vonult nyugdíjba, ő e többgenerációs fazekascsalád jelenleg utolsó képviselője, gyermekei nem követték.

Molnárné Tamás Anetta fazekasmester többek között Csizsár Józsefnél tanult egy évig, a hazai titkokat elsajátítandó. Gyönyörű étkészletei a háztartások ékeiként kerülnek azok asztalára, akik vonzódnak a kézműves edényekhez. Ezt számos kiállítása bizonyítja a fazekas hölgynek, aki férfielődök tudományát hordozza kezében és szívében. Hajdan a fazekasok feleségei tarkázták, írókázták az égetett cserepeket, mára sok a női fazekas. A Komárom-Esztergom megyei illetőségű Tamás Anetta népi iparművész két hete a Fejér Megyei Népművészeti Egyesület elnöke, az ottani tagság megválasztotta e posztra. A két szomszédos megye nincs nagy távolságra egymástól, s egyébként is összefogás szükségeltetik a népi hagyományok életben tartásához. Közák Éva Gerjenből érkezett, Czibor Imre Alsópáhokról, de a többiek is magukkal hozták tájegységük eredeti motívumait őrző edényeit, s az „utánértelmezett” darabokat. „A korongolásban benne van a teremtés gesztusa” - fogalmazott líriai Kövesdi Mónika. A mesterek munkáit csodálván ezt csak megerősíteni tudta a naszályi művelődési ház közönsége is. forrás: www.tata.hu

I. Kistérségi Vadásztalálkozó

Vadászok találkoztak Szákszendén, Hartmann Imre farmján a kistérségi napok programsorozat újabb állomásán, hogy közösen vitassák meg a legújabb jogszabályváltozásokat, illetve megosszák egymással gondolataikat, tapasztalataikat.

Az eseményen László Kálmán polgármester is köszöntötte a megjelenteket, aki röviden bemutatta a községet, illetve a közéletben aktív civil szervezeteket, majd sorra bemutakoztak a Dad, Bokod, Kocs, Környe és Szákszend földtulajdonosi közösségeinek jelenlévő képviselői, akiket dr. Faragó István tájékoztatott a februárban életbe lépett szabályokról. Mint elhangzott, az EU vadászati jogi normái mind szigorúbbak, amit jelez az is, hogy Magyarországon tiltott a tavaszi szalonka vadászat, ugyanakkor Szlovákiában és Ausztria több tartományában ez alól mentességet kaptak azzal az indokkal, hogy évszázados hagyományról van szó - egyébként hazánk is élhetett volna e lehetőséggel, de nem tette. Az ülésen többek között szóba került a vadhús felvásárlási és kiskereskedelmi eladási ára is, melyek között hatalmas a szakadék, de várhatóan ebben lesz változás, lévén, hogy ez évtől engedélyezett a közvetlen értékesítés. A térségi vadászok programját kötetlen beszélgetés, ismerkedés zárta Szákszendén.

forrás: www.umvp.eu

Pályázat - Támogatás

Kertészeti ültetvények korszerűsítésének támogatása
2010. június 3-ig
35/2010. (IV. 9.) FVM rendelet

A támogatás célja:

Az e rendeletben meghatározott támogatás célja a meglévő ültetvények korszerűsítésével, a korszerű, intenzív, víz- takarékos öntözőrendszerrel ellátott ültetvények telepítésével, valamint a fajtaszervezet javításával a piaci igényekhez alkalmazkodni tudó hatékony és minőségi követelményeknek megfelelő gazdálkodás háttérének megteremtése.

A támogatás összege évente, ügyfelenként legfeljebb 100 millió forint lehet.

A támogatási kérelmet 2010. évben május 3. és június 3. között, a 2011. évtől évente március 1. és március 31. között lehet benyújtani a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által rendszeresített, az MVH honlapján közzétett formanyomtatványon.

Csákvár Nagyközség Önkormányzata

Az 1990-es évek óta jó néhány kis- és középvállalkozás indult a községben, ugyanakkor jelentős azok száma, akik a környező városokban, a megyeszékhelyen, sőt Budapesten találják meg a megélhetésüket biztosító munkahelyet.

1991-ben új épülettel gazdagodott a Római Katolikus Szeretetszolgálat Otthona. Teljeskörűvé vált a község földgázellátottsága és telefonhálózata. Új Postahivatal épült, korszerű elhelyezést kapott a Takarékszövetkezet. 1994-ben felavatták a község címerét és zászlaját.

A szűkös anyagi lehetőségek ellenére az elmúlt években is fejlődött a falu, elkezdődött az utak felújítása, a Piac-tér átalakítása, a buszváró bővítése, temetői parkoló kialakítása. A faluba bevezető utak mentén vendégköszöntő táblák fogadják az érkezőket. Átadásra került egy új kétkocsis mentőállomás, ami Csákvár, és a környező települések lakosainak sürgősségi ellátást biztosítja. Hosszú évek után újból forog a korong a fazekasműhelyben, készülnek a csákvári fazekasság jellegzetes csíkos és zöld darabjai, feltámasztva ezt a híres népi iparágat.

Az egyre inkább magukra találó közösségek a régi hagyományok mellett újabbakat is teremtenek (Fazekasnap, Orbán nap megünneplése, borverseny, Mihály napi lovas- és pásztortalálkozó). Már az 1980-as évek közepén kezdődött, hivatalossá azonban 1989-ben vált a partnerkapcsolat a németországi Pyrbaummal. Ez a kapcsolat egyre több területen nyilvánul meg: kölcsönös látogatásokban, sport-, kulturális rendezvényekben, családi és iskolai kapcsolatokban, barátságokban.

Több évtizede kerül megrendezésre a Csákvári Floriana Napok kulturális, szórakoztató program, mely a hagyományos fazekasnap rendezvények mellett a Művészeti Iskola által szervezett zenés, táncos rendezvényekkel fesztivállá nőtte ki magát. A sport és szabadidős központ, jól felszerelt Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Óvodák, Helytörténeti Múzeum, Könyvtár és Közművelődési Intézmény szolgálja a község igényeit, tevékenységük a község életében igen meghatározó. Az 1983-ban épült Tersztyánszky Ödön sportlétesítmény az év minden szakában jól kihasznált.

Két neves olimpiai babérokat szerzett sportemberrel is büszkélkedhet Csákvár. Sterk Károly sakkozó 1924-ben a magyar olimpiai csapat tagjaként Párizsban ezüstérmes volt. Tersztyánszky Ödön az 1928-as olimpián kardvívásban két - egyéni és csapat - aranyérmet szerzett, és tagja volt az 5. helyezett tőr csapatnak is. A csákváriak 1940-ben emléktáblát helyeztek el szülőháza falán. (Széchenyi u. 4.)

A hétköznapokról, az itt élők örömeiről, gondjairól, a község életéről tudósít a havonta megjelenő Csákvári-Bodméri Hírmondó. Csákvár központi fekvése, jó közlekedése miatt sok vértesi látóval kiindulópontja. (Budapesttől 50, Székesfehérvártól 25, Tatabányától 35 perc alatt elérhető átlagos sebességű gépjárművel, a helyi járatú autóbuszok szinte óránként közlekednek.) A kirándulni, pihenni vágyókat várja a jó levegőjű, gyönyörű vértesi erdő, ahol több jelzett turistaút is szolgálja az aktív pihenést. Csákvár község szélén, a Gánti út mellett indul a Vértes természeti jellegzetességeit szemléletesen bemutató Haraszthegy Geológiai és Botanikai tanösvény.

Az Esterházy kastély angolparkjával nemcsak gyógyhely, hanem látványosság, műemlék is.

Átadásra került a Vértes hegység természettudományi kutatását, értékeinek bemutatását segítő múzeum és oktatási központ a Pro Vértes Alapítvány gondozásában. Az ő kezdeményezésükre - a környékbeli községek összefogásával - alakult ki a kb. 8.000 ha.-os Vértesi Naturpark, melyet az ökoturizmus érdekében folyamatosan fejlesztenek.

